

2014: consulta o revolta cívica

El magma espès continua enfilitant-se des de les profunditats i omplint esvorancs i esclatxes. La temperatura augmenta sota l'escorça. A la superfície es veu alguna fumarola, però tot sembla normal. Potser un lleuger tremolor. Un grinyol sord o el remot fregadís de les plaques. Poca cosa. Per ser en temps d'encavalcaments de crisis diríeu que hi predomina la calma. Que el paisatge social sembla prou sòlid, capaç d'aguantar totes les sacsejades i absorbir les tensions. Que l'estabilitat és encara la principal virtut geològica del sistema. Que tot continuarà igual durant molt temps... Però és una falsa percepció.

La mobilització catalana pels drets a decidir, a construir el propi estat i a introduir modificacions substancials en el propi sistema econòmic i social ha acumulat molta experiència i energia. Ha teixit una teranyina de vincles fermes i té confiança plena en la seva capacitat d'assolir els seus propòsits. Ha pogut exhibir la seva força amb contenció i disciplina, però amb una contundència que li ha permès alterar l'escenari polític. Cada vegada -dues- que s'ho ha proposat.

El 2012 la manifestació de la Diada va segellar l'hegemonia de l'independentisme dins del catalanisme, va provocar el final precipitat de la legislatura i va impulsar Mas a assumir un gir estratègic decisiu: la principal formació autonomista passava a adoptar un programa sobiranista. El moviment cívic va sobrepassar de manera clara la dinàmica dels

partits i va fixar les prioritats i els ritmes polítics. La qüestió catalana va quedar introduïda en l'agenda de molts mitjans i institucions internacionals. I el govern de l'Estat, que no va ser capaç d'oferir cap resposta que no fos la negació, la prepotència o l'amenaça, va perdre la capacitat d'iniciativa en relació al més greu dels problemes que té plantejats; el que desemmascara la seva naturalesa profunda, la impugna i la desafia.

El 2013 l'èxit de la Via Catalana ha tornat a canviar l'escenari. El moviment cívic s'ha mostrat més fort i amb més capacitat d'organització. Ha fet més estreta, fluida i indissociable la vinculació entre la reivindicació nacional i les aspiracions de transformació social. Ha assenyalat que aquesta legislatura també s'haurà d'escurçar perquè el

JOAN M. TRESSERRAS

COMUNICÒLEG, UAB

CONSULTEU
MÉS ARTICLES A
www.ara.cat

temps necessari per fer el que cal es compta en mesos i no pas en anys. Ha dit a la política institucional que té un marge de confiança, encara, però que ha de fer les coses bé i de pressa. Ha propiciat reaccions erràtiques entre les formacions polítiques que no troben un encaix confortable en el procés. Fins i tot,

aquesta setmana, en ple desori del galliner cavernari, hem assistit a l'esforç d'un diari barceloní per patrocinar una mena d'aliança antiindependentista entre partits i líders en fase de liquidació.

El president Mas, a hores d'ara, ja sap que té un any de coll per explorar les diferents fórmules d'empara legal a la consulta. I, vista la qualitat de les reaccions dels poders espanyols, el president també sap que probablement el seu esforç, necessari i clarificador de les devocions

democràtiques de cada part, serà debades. En aquest cas, Mas haurà de tornar a convocar eleccions perquè, aquesta vegada, el poble pugui pronunciar-se sobre la qüestió fonamental que sempre li ha estat vetada. Costa trobar raons que justifiquin diferir més un esdeveniment tan important. De fet, el més important de tota la història del país. No parlem d'un simple canvi de dinastia o de model polític. Parlem d'un poble convocat a dir-se, i a dir-li al món, per primera vegada, si vol ser un subjecte històric i polític de ple dret, o si hi renuncia. Democràticament. Si es considera prou ardit, consistent i madur per prendre el control del seu futur, com fan els pobles sobirans, o si es reconeix insegur i acoquinat, i prefereix l'aixopluc d'un estat aliè, encara que sigui el que l'ha sistemàticament menystingut i maltractat. Per la voluntat de la majoria.

L'Onze de Setembre del 2014 l'exercici del dret a decidir haurà d'estar garantit. El sistema polític institucional català s'hi juga la utilitat i la legitimitat. Si no és així, la Diada del 2014 la majoria popular prendrà tot el protagonisme del procés. El gruix de la multitud que omplirà pacíficament els carrers i les places s'hi quedarà. El dotze, el tretze... Fins que la greu restricció democràtica que l'Estat ens imposa sigui abatuda i tinguem la nostra particular primavera política. Llavors, l'escenari polític haurà tornat a canviar per donar pas a una etapa nova. Fundacional. Definitivament.

La Via Catalana ha propiciat reaccions erràtiques entre els partits que no troben un encaix confortable en el procés

ARIANNE FABER

Si a la Diada del 2014 no s'ha garantit l'exercici del dret a decidir, la gent omplirà pacíficament els carrers i places i s'hi quedarà